

SLOBODNA DALMACIJA d.d. n/p gosp. Ivo Bonković, Glavni urednik

Split, 11.4.2015.g.

Poštovani, Slobodna Dalmacija od 30.3.2015. objavila je članak novinara Hrvoja Prnjaka pod naslovom „Nazora su oteeli partizani“. Tu tvrdnju, po autoru članka, izrekao je akademik Nedjeljko Mihanović uz još jednu tvrdnju „kako pjesnikov odlazak u šumu nije bio dobrovoljan“.

S obzirom da sadržaj članka na razne načine insinujama i poluistinama blati lik Vladimira Nazora, jednog od najpoznatijih hrvatskih pisaca, partizanskog prvoborca i prvog predsjednika ZAVNOH-a, temeljem Zakona o medijima („NN“ br. 59/04, 84/11 i 81/13), u cilju očuvanja i njegovanja Nazorovih kao i vrijednosti NOBH, odgovaramo.

Istinitost Mihanovićeve tvrdnje da su partizani Nazora odveli u šumu na prijevaru i nasilno, najbolje demantira sam pisac u tekstu „Bijeg iz Zagreba“ gdje piše o svojoj i Goranovoj (Ivan Goran Kovačić) želji da odmah odu u partizane. Nazor također, u pisanoj poruci „Prodičimo Hrvatsvo koje su izdajice i mlitavci ukaljali“ (napisanoj Dalmatincima, negdje u Hercegovini, u ožujku 1943.) između ostalog piše: „...šaljem vam pozdrav i ove riječi: Pobjegao sam iz ropstva i sramote takozvane Nezavisne države Hrvatske, da se nadišem ovdje slobode i da se prožmem osjećajem nacionalne časti i ljudskog dostojanstva (...) Neka se svaka dalmatinska planina prometne u partizansku tvrđavu, svaki naš zaliv u gusarsko gnijezdo protiv otimača našeg mora, svaki naš otok u klisuru o koju će se razbiti lađa grabežljivog okupatora!“

Pjesma „K Bogu!“, čije stihove navodi i novinar, objavljena je prije 40 godina u knjizi Vladimira Nazora „Sveti lug“. Izabrane pjesme odabrao je i priredio Igor Zidić, a izdao Nakladnički zavod MH, Zagreb 1975. A novinar piše: „Zamislite da je neki ondašnji čato dobio dojavu da je netko u njegovoj blizini autor pjesme koja se zove „K Bogu!“. kakve li gluposti nakon punih 40 godina!

Izdvojeni tekst „Skepsa prema poratnoj Jugoslaviji“ u kojem povjesničar dr. don Josip Dukić, izjavljuje „Neposredno nakon rata Kljaković (Jozo Kljaković, slikar i pisac) susreće Nazora u Bariju, tada prepunom izbjeglica, o čemu piše u knjizi 'U suvremenom kaosu'“ te prepričava: „Kazao je Kljaković tada Nazoru kako bi se htio vratiti, na što mu Nazor uzvraća sa. 'Sinko, ne vraćaj se!' 'A vi?' 'Za mene je već ionako gotovo!'...“ je čista besmislica koja nema uporište ni u jednom povijesnom vrelu i literaturi. Igor Zidić piše da je Vladimir Nazor, nakon što se razbolio, 3.6.1944. engleskim zrakoplovom prebačen, iz okolice Topuskog, u Grumo Appula blizu Barija u Italiji. Dobiva njegovateljicu Simhu (Sidu) Montilija, r. Papo, koja će, zajedno s mužem Rafom, uz njega ostati do zadnjeg dana. dana 14.7.1944. prevoze ga u Cozzano, kraj Monopolija: u toj medicinskoj bazi je i bolnica i oporavilište; susreće Studina, Detonija, Tiljka; tamo su i O. Herman i drugi naši umjetnici. Ne spominje nigdje slikara i pisca Jozu Kljakovića. Dana 18.8. 1944. premješten je u Sicarico, do Cozzana, oporavlja se i nada povratku... Nakon oporavka, Vladimir Nazor, iz Italije je prebačen na otok Vis gdje je nastavljena posebna briga o njemu. iako je bio vedra duha, ljutio se kada je čuo da ustaška propaganda širi glasine da su „komunistički banditi ubili Vladimira Nazora“. Sanjao je kada će trijumfalno ući u Split. Nakon završetka rata, pa sve do smrti 19.6.1949. Nazor nikada nije boravio u Bariju.

Novinar završava članak riječima: „No, očito da je ondašnjoj ideologiji Nazorovo ime, kako za života, tako i nakon njegove smrti, trebalo prije svega iz propagandnih razloga, a to što se dio njegova opusa nije uklapao u ondašnji sustav vrijednosti, lako se rješavalo. Recimo, ignoriranjam“. koliko je ta tvrdnja besmislena vidljivo je i iz Nazorovog objavljenog dnevnika S partizanima (koji pisac vodi od 10.1.1943.). U dnevnik zapisuje i ovo: „Nisu partizani neki anacionalni zanesenjaci, kako ih protivnici prikazuju. Moje ih hrvatstvo ni najmanje ne smeta“. Dana 25.4.1943. zapisat će u svoj dnevnik, u IV. poglavlju, i ovo: „Čestitao sam pismeno Uskrs Titu do koga bi mi bilo drago hodati ili jahati s one strane klanca...“.

Nazorov san o trijumfalnom ulasku u Split ostvaren je 29.10.1944. kada je rekao: „Drugovi, Sloboda može što i Krist: dignuti mrtve iz groba!“. Kruna tog sna bilo je osnivanje prve narodne Vlade Federalne Hrvatske na izvanrednom zasjedanju ZAVNOH-a održanom u Splitu 14.4.1945. kada je Vladimir Nazor, predsjednik ZAVNOH-a između ostalog rekao: „Suđeno je da ta naša nova vlada nastane usred proljeća, između Uskrsa i Đurđevdana, u drevnom i starom gradu Splitu. Jest, u Dalmaciji, koja je kolijevka hrvatske državne ideje i hrvatske kulture, i u kojoj se najviše osjećalo da su Srbi i Hrvati braća, kojima je koračati skupa, u sreći i nesreći. Jest, u gradu Splitu, što je u drevno vrijeme osjetio, a i vidio hrvatske kraljeve, koji su se u obližnjem Solinu krunili (...) u gradu Splitu, koji se uvijek opirao okupatorima i pokazivao smjelost i odvažnost u najtežim časovima našeg narodnog ustanka (...) Nema ni jedne vlade koja bi tako iskreno i tako čvrsto bila izabrana kao vlada što ćemo je sada sastaviti“.

Pametnima sasvim dovoljno!

IZVRŠNI ODBOR PREDSJEDNIŠTVA ZUABA SDŽ